

Hvad sker der lige nu, som har betydning for jer?

v/direktør Susan Münster

Vejle Vandråd og Kommunes vandværksmøde,
Den 30. november 2023

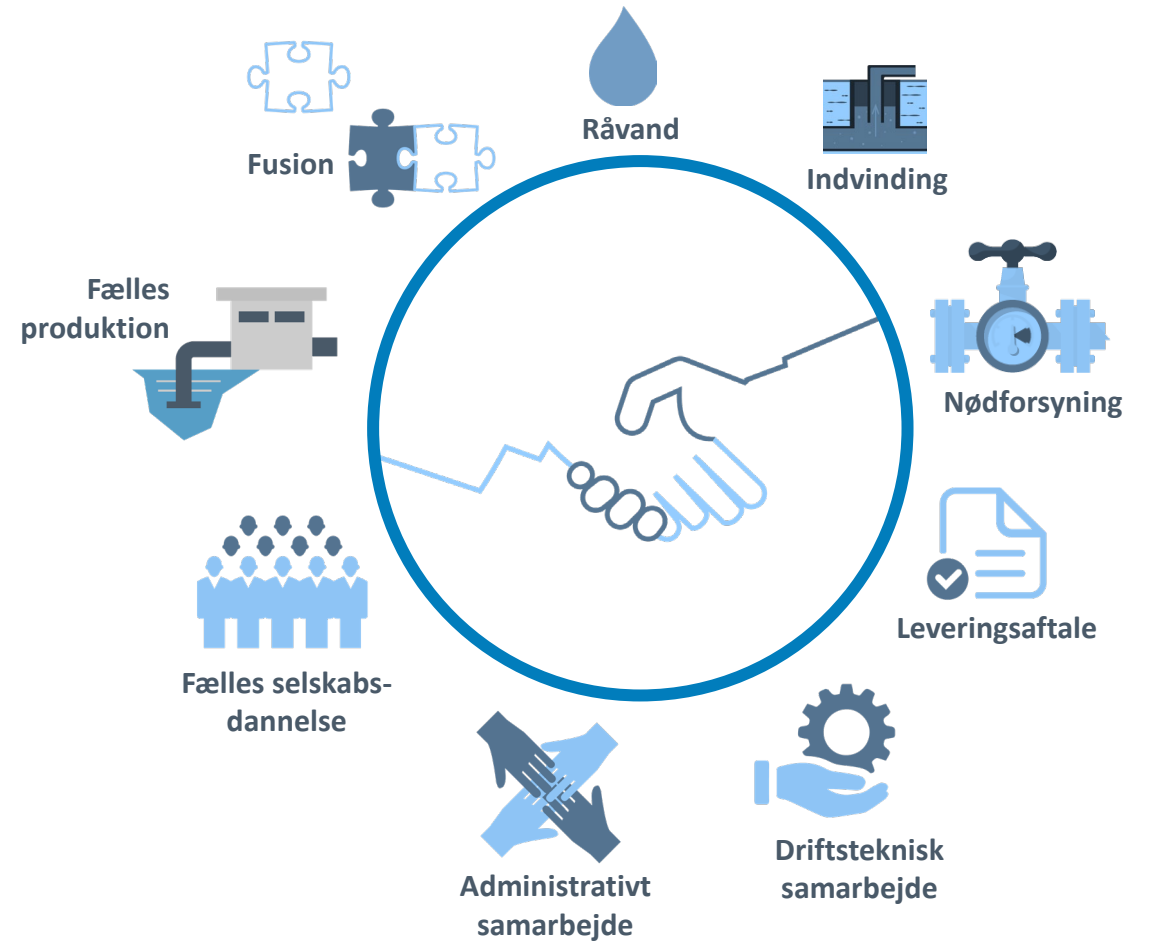
Hvad foregår der....

- ▶ Samarbejde om fremtiden
- ▶ Grundvandsbeskyttelse
- ▶ Cyber og beredskab
- ▶ Vandsektorlov – regulering

Har I lagt en plan for fremtiden på vandværket?

- ▶ Står næste generation klar i kulissen?
- ▶ Besidder bestyrelsen de rette kompetencer til at lede vandværket?
- ▶ Kræver vandværkets overlevelse, at I indgår samarbejder med andre?
- ▶ Hvordan drøfter I fælles udfordringer med nabovandværket?
- ▶ Er I rustet til nye krav til drikkevandet?

Implementering af drikkevandsdirektivet i dansk lovgivning rummer nye krav og præciseringer

- ▶ Love i høring giver en række hjemler til, at ministre kan udstede bekendtgørelser.
- ▶ Ny statslig risikovurdering og risikostyring af ”tilstrømningsområder”.
- ▶ Nye krav om informationer direkte til forbrugerne.
- ▶ Nye regler for materialer i kontakt med drikkevand, filtermedier og behandlingskemikalier.
- ▶ Nyt krav om, at kommunerne skal sørge for forbedret adgang til drikkevand i det offentlige rum.
- ▶ Tidsplan for implementering.

Styrket fokus på risikovurdering og -styring

Staten får mulighed for et samlet, centralt overblik over grundvandsbeskyttelsen, og kan definere behov for supplerende beskyttelse.

Miljøministeren

- ▶ **skal** som noget nyt foretage en risikovurdering og -styring i tilstrømningsområder (indvindingssteder for drikkevand).
- ▶ **kan** pålægge kommuner og regioner at foretage risikovurdering og -styring, og indberette resultatet til ministeren. Ligeledes skal kommunale indsatsplaner indberettes.

Der vil kunne oprettes nye eller tilpassede beskyttelseszoner – herunder for eksempel ”grundvandsparker” eller mindre tilpassede lokale beskyttelseszoner.

Baggrund for at styrke fokus på risikovurdering og -styring

Hidtil har ansvaret for den konkrete grundvandsbeskyttelse ligget hos kommunerne via indsatsplaner. Det har ikke ført til den ønskede beskyttelse.

Vurdering af kommunernes indsats (Rapport fra Pluss bestilt af Miljøstyrelsen)

- ▶ Mere end hver femte kommune har ikke en lovpligtig indsatsplan.
- ▶ Kommunerne bruger ofte ikke planerne aktivt til beskyttelse.
- ▶ Kun 15 % af kommunerne anvender mulighed for påbud.
- ▶ Kun 3.800 ha (0,09 % af arealet) er beskyttet af restriktioner.

Konklusion

Behov for at staten får mulighed for fremme beskyttelsen

– kan med fordel ske via implementeringen af drikkevandsdirektivet.

Tidsplan for implementering i national lovgivning

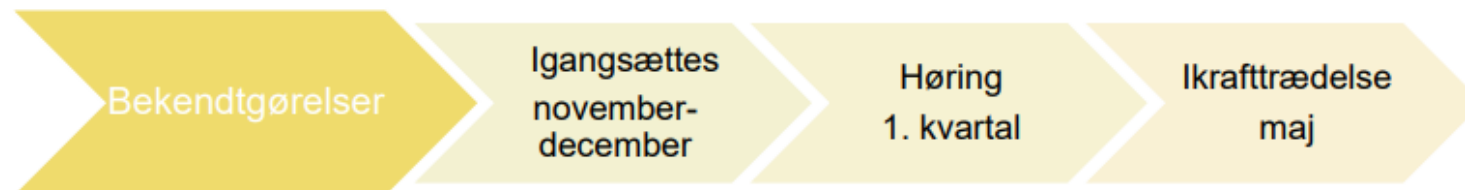
Tre lovforslag

Vandforsyningslov, Byggelov og Lov om produkter og markedsovervågning

10 bekendtgørelser, hvoraf de vigtigste for vandværker er:

- ▶ Drikkevandsbekendtgørelse
- ▶ Bekendtgørelse om materialer i kontakt med drikkevand **(NY)**
- ▶ Bekendtgørelse om kvalitetssikring på almene vandforsyningsanlæg
- ▶ Bekendtgørelse om indvinding og vandforsyning
- ▶ Nye kommende bekendtgørelser om forbrugeroplysninger.

Arbejdet i regi af Drikkevandsfonden

Ansøgningsrunde til de to tilskudsordninger er afsluttet for 2023 med god søgning til begge.

Medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse

(Grundvandsbeskyttelse i strategisk vigtige indvindingsområder)

- ▶ Ansøgt for 60,5 mio. kr.
(ca. 30 mio. kr. i puljen)
- ▶ 9 ansøgninger

Der kan ikke længere søges til BNBO –
kun strategisk vigtige indvindings-
områder

Sløjfning af ubenyttede brønde og borer

- ▶ Ansøgt for 3,3 mio. kr.
(1,9 mio. i puljen)
- ▶ 175 ansøgninger
(221 brønde)

Analyser i regi af Drikkevandsfonden

Stort analysearbejde i regi af fonden – "Forvaltning af fremtidens drikkevandsressource" (bl.a. rapporter fra Niras og GEUS).

Flere interessante resultater ift. vandressourcen, bl.a.:

- ▶ Vandressourcen skævt fordelt på landsplan – overudnyttet omkring KBH, Aarhus og på Lolland/Falster
- ▶ Forurening begrænser den udnyttelige ressource væsentligt
- ▶ Stort vandforbrug til markvanding – store udsving fra år til år
- ▶ Også industrien har et markant vandforbrug – f.eks. fødevare- og medicinal (Hillerød, Kalundborg)
- ▶ Power-to-X: Vand forventes primært at være teknisk vand og overfladevand

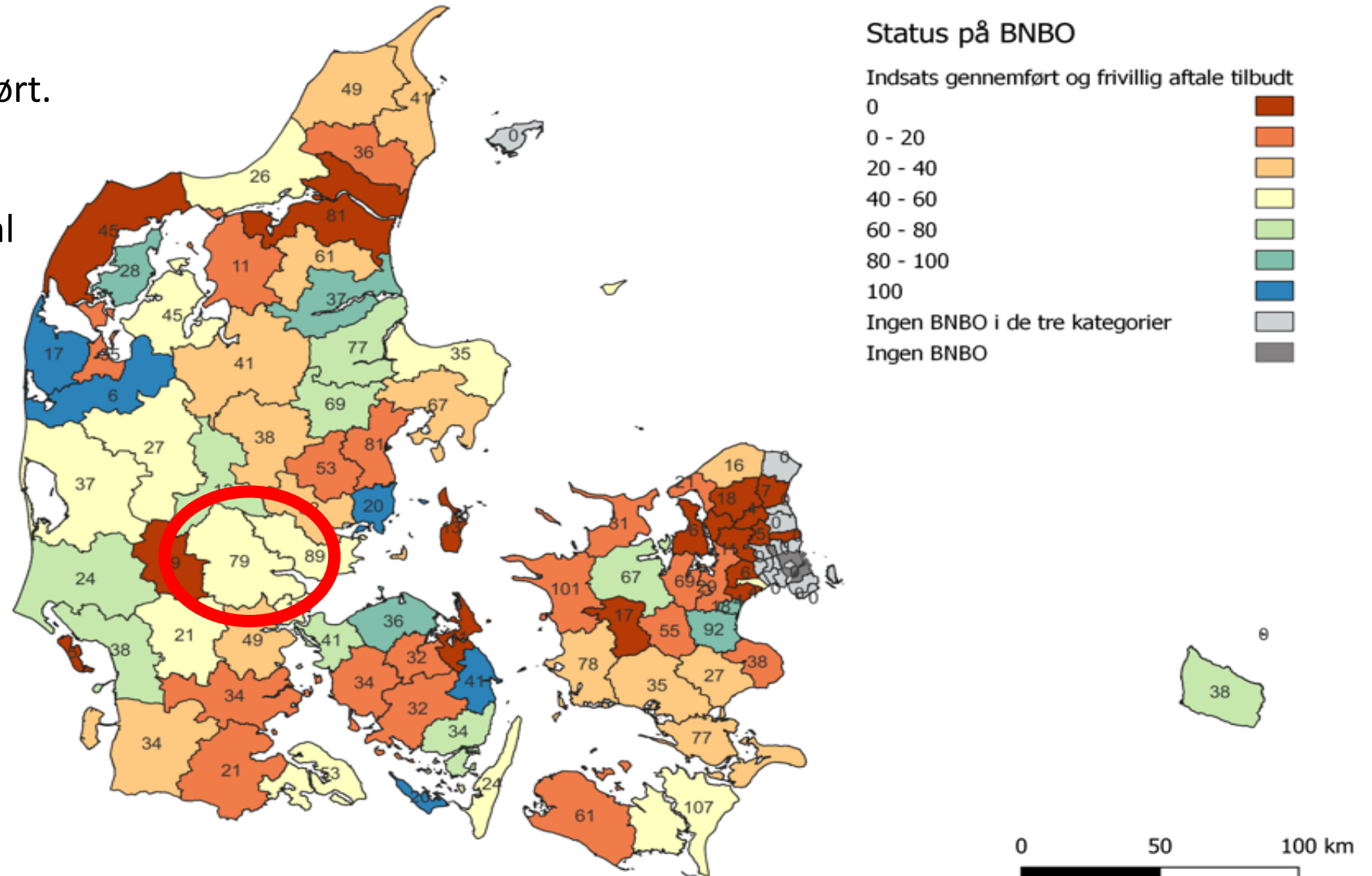
Konklusion:

- ▶ Stærkt øget fokus på den kvantitative ressource i de kommende år!
- ▶ Behov for mere formaliseret samarbejde på tværs af kommunegrænser
- ▶ Miljøstyrelsen vil i efteråret indlede dialog om vandsamarbejder med interessenter – projekt i 2024.

BNBO-indsats gennemført + aftale tilbudt pr. 4. oktober 2023

Farverne angiver % gennemført.

Tal på kort angiver totalt antal BNBO pr. kommune.

BNBO – hvad siger planen fra ministeren?

Indsats i Regeringens akutplan for drikkevandsbeskyttelsen (juni 2023)

Lovproces:

- ▶ Høring af lovforslaget: 21.november-18. december 2023
- ▶ Fremsættelse af lovforslaget: Ultimo februar 2024
- ▶ Ikrafttræden: 1. juli 2024

Lovforslaget:

- ▶ Forpligtelse for kommunerne til at meddele påbud om sprøjtestop i BNBO, hvis det ikke har været muligt at indgå frivillig aftale.
- ▶ Fortsat mulighed for frivillige aftaler (ved nye, ændrede BNBO). Frist vil fremgå af ny bekendtgørelse.

Indtil loven træder i kraft, opfordres lodsejere og vandforsyninger til at fortsætte med at indgå frivillige aftaler.

Ny vandsektorlov – hvad ved vi?

- ▶ Regeringen har valgt at bremse lovforslag om økonomisk regulering af vandsektoren (vandsektorloven).
- ▶ Lovforslag i høring med mindre reguleringer af vandsektorloven og reglerne om kommunal takstgodkendelse.
- ▶ Nedsættes et 'Vandreguleringsudvalg' (med fagfolk)
- ▶ Udvalg skal foretage "eftersyn" + komme med anbefalinger til regeringen.

Cyber-sikkerhed og beredskab (NIS 2)

Miljøstyrelsen igangsat analyse af, hvilke vandværker, der er kritiske enheder.

NIS2-direktivet stiller krav til:

- ▶ Ledelse og risikostyring
- ▶ Forretningens fortsatte drift
- ▶ Rapportering til myndighederne

Implementeres parallelt med CER i dansk lovgivning i efteråret 2024.

Fysisk sikkerhed – CER-direktiv på vej

CER-direktivet (**Critical Entities Resilience Directive**) beskriver de skærpede krav til den fysiske sikkerhed.

Formål:

- ▶ Styrke kritisk infrastrukturens modstandsdygtighed over for en række trusler (natur-risici, terrorangreb, insidertrusler eller sabotage).
- ▶ Miljøstyrelsen skal sikre implementering af nye krav.

11 sektorer vil blive omfattet:

- ▶ Energi
- ▶ Transport
- ▶ Bankvæsen
- ▶ Sundhed
- ▶ **Drikkevand**
- ▶ Spildevand
- ▶ Finansmarkedsinfrastruktur
- ▶ Offentlig administration
- ▶ Digital infrastruktur
- ▶ Fødevarer
- ▶ Rumfart

Spørgsmål

